

Management of Child Development Centers of Local Administrative Organizations in Kalasin Province

Woraluck Yowa^{1*}

¹ Khamkao Subdistrict Municipality, Nong Kung Sri District, Kalasin Province, Thailand

*Corresponding author. E-mail: sanya2515_15@hotmail.com

ABSTRACT

This research aims to 1) study the management of child development centers of local administrative organizations in Kalasin Province and 2) study the management guidelines of child development centers of local administrative organizations in Kalasin Province. This research is quantitative research. The sample group used in the research is 400 directors of the Education Division, heads of child development centers, and child caregivers. The research instruments are questionnaires. Data were analyzed using a ready-made program using statistics such as frequency, percentage, mean, and standard deviation. The results of the study found that: 1) The management of child development centers of local administrative organizations in Kalasin Province as a whole, the researcher conducted a study of the management of child development centers of local administrative organizations in Kalasin Province, which is at a moderate level. 2) Recommendations on the management guidelines of child development centers of local administrative organizations in Kalasin Province, overall (1) management: follow the regulations and have a clear policy for developing the center, (2) quality of child care teachers: child care teachers should be sent for training to develop themselves and more child care teachers should be arranged for study visits. And organize an evaluation of child care teachers every month, (3) security: there should be security guards at the child development center, (4) problems and obstacles: there should be an adequate budget for the management of the center, and (5) parental participation: there should be opportunities by organizing activities for parents to participate in the development of the child development center every month.

Keywords: Management, Child Development Center, Local Government Organization

การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดกาฬสินธุ์

วรลักษณ์ โยวะ^{1*}

¹เทศบาลตำบลคำกาว อำเภอหนองกุงศรี จังหวัดกาฬสินธุ์ ประเทศไทย

*Corresponding author. E-mail: sanya2515_15@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดกาฬสินธุ์ และ 2) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดกาฬสินธุ์ การวิจัยเป็นการวิจัยเชิงปริมาณ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้อำนวยการกองการศึกษา หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็ก จำนวน 400 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ผลการศึกษาพบว่า 1) การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวม ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง 2) ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวม (1) ด้านการบริหารจัดการ: ให้เป็นไปตามระเบียบนโยบายในการพัฒนาศูนย์ที่ชัดเจน (2) ด้านคุณภาพของครูผู้ดูแลเด็ก: ควรจัดส่งครูผู้ดูแลเด็กเข้าอบรมเพื่อพัฒนาตนเองและจัดให้ครูผู้ดูแลเด็กไปศึกษาดูงานให้มากขึ้น และจัดประเมินครูผู้ดูแลเด็กทุกเดือน (3) ด้านการรักษาความปลอดภัย: ควรมียามรักษาความปลอดภัยประจำศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (4) ด้านปัญหาและอุปสรรค: ควรจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการศูนย์ให้เพียงพอ และ (5) ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง: ควรเปิดโอกาสโดยการจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกเดือน

คำสำคัญ: การบริหารจัดการ, ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก, องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

© 2024 BRJ: Bodhisatva Review Journal

บทนำ

เด็กเป็นทรัพยากรที่มีคุณค่า และมีความสำคัญยิ่งต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต การพัฒนาเด็กให้ได้รับความพร้อมทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา จึงนับเป็นภารกิจสำคัญที่หน่วยงานซึ่งรับผิดชอบต้องตระหนัก และให้ความสนใจ เพื่อให้การพัฒนาเด็กเป็นไปอย่างมีคุณค่าและได้มาตรฐานเหมาะสมกับวัย (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น 2549) ปัจจุบันมีผลการศึกษามากมายที่สนับสนุนและบ่งชี้ว่าการพัฒนาคุณภาพประชากรให้มีประสิทธิภาพนั้นต้องอาศัยการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญ เพราะผลของการศึกษาจะทำให้บุคคลเป็นคนที่มีความรู้ มีความสามารถ และมีจิตสำนึกที่ดี ซึ่งเป็นที่ยอมรับในวงการศึกษาว่า การพัฒนาคนเป็นคนที่เกิดคุณภาพค้ำที่สุดคือการพัฒนาในระยะต้นของชีวิต เนื่องจากระยะปฐมวัย (0-5 ปี) เป็นวัยที่ได้เริ่มปูพื้นฐานการพัฒนาด้านสติปัญญาและบุคลิกภาพ จากนั้นจึงค่อยๆ พัฒนาต่อเนื่องอย่างเป็นลำดับในวัยต่อไป หากในระยะปฐมวัยการปูพื้นฐานของการพัฒนาในด้านต่างๆ เป็นไปอย่างไม่เหมาะสม อาจส่งผลต่อปัญหาของการพัฒนาการในขั้นต่อมาของบุคคลได้ จากการศึกษาวิจัยแสดงให้เห็นถึงความสำคัญของการศึกษาอย่างเป็นระบบขึ้นในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งหมายถึงสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยทั้งในระบบและนอกระบบโดยมีเป้าหมายเพื่อให้เด็กได้รับ

พัฒนาการเต็มตามศักยภาพของแต่ละคน (วัฒนา ปุญญฤทธิ์, 2536) ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ (พ.ศ.2545-2559) ข้อหนึ่งว่า ต้องพัฒนาคนอย่างรอบด้านและสมดุล โดยตั้งเป้าหมายให้เด็กปฐมวัยอายุ 0-5 ปี ทุกคน ได้รับการพัฒนาและเตรียมความพร้อมทุกด้านก่อนเข้าสู่ระบบการศึกษา (เลขาธิการสภาการศึกษา, 2546)

สภาพวิกฤติทางเศรษฐกิจและสังคมเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและรุนแรง สร้างความกดดันให้เกิดความจำเป็นอย่างยิ่ง ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงการจัดการศึกษาของไทย ให้สามารถผลิตผู้ที่มีความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ มีคุณธรรม จริยธรรม อีกทั้งรู้เท่าทันการเปลี่ยนแปลงอย่างมีคุณภาพ จากผลการวิจัยทางแพทย์ พบว่า เด็กปฐมวัยไทยจำนวนมากถึง 1 ใน 6 มีพัฒนาการล่าช้าไม่สมวัยโดยมีอัตราส่วนเพิ่มขึ้นตามอายุ แสดงว่าเด็กเหล่านี้ขาดโอกาสเรียนรู้และขาดการอบรมเลี้ยงดู ที่เหมาะสม รวมทั้งจำนวนเด็กที่มีความต้องการทางการศึกษาพิเศษที่เพิ่มขึ้น ด้วยเหตุผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย จึงมีความจำเป็นต้องตระหนักถึงปัญหา มีการเฝ้าระวังและดำเนินการให้ความช่วยเหลือเด็กอายุต่ำกว่า 6 ปี ทุกกลุ่มตั้งแต่แรกเกิดตลอดจนมุ่งเน้น การพัฒนาคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับพัฒนาการและศักยภาพของเด็ก เพราะเด็กเหล่านี้ คือ กำลังสำคัญที่จะสร้างความเจริญมั่นคงแก่ประเทศไทยในอนาคต ปัญหาสำคัญอีกประการหนึ่งที่ส่งผลกระทบต่อเด็กปฐมวัยคือ ความอ่อนแอของสถาบันครอบครัวในการทำหน้าที่อบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัยจำนวนหนึ่งอาจได้รับการเลี้ยงที่ไม่เหมาะสมอันส่งผลต่อคุณภาพชีวิตของเด็กทั้งในปัจจุบันและในอนาคต ปัญหาสิ่งแวดล้อมต่างๆส่งผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยและพัฒนาการตลอดจนการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย นอกจากนั้นการหลงใหลเข้ามาของวัฒนธรรมต่างๆจากภายนอกมีผลต่อการดำเนินชีวิตของเด็กทั้งสิ้น จึงจำเป็นที่บุคคลที่เกี่ยวข้องต้องพัฒนาการเด็กทุกฝ่ายจะต้องตระหนักในการให้ความสำคัญต่อการดำรงเอกลักษณ์ของวัฒนธรรมในชุมชนของตนเองการพัฒนาเด็กที่สอดคล้องกับบริบททางวัฒนธรรมและวิถีชีวิตทางสังคมของเด็กซึ่งลักษณะเฉพาะและแตกต่างกันไปจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในโลกที่ความรู้ทางด้านเทคโนโลยีเกิดขึ้นอย่างมากมายและไปอย่างรวดเร็วมนุษย์ไม่สามารถจดจำทุกอย่างได้ อีกทั้งความรู้ไม่ได้ขึ้นอยู่กับต้องเรียนรู้ตลอดชีวิตและต้องเริ่มตั้งแต่แรกเกิด โดยปลูกฝังให้เด็กมีเจตคติที่ดีต่อการรับรู้ เรียนรู้ และมีความสามารถในการแสวงหาความรู้ กลั่นกรองข้อมูลเลือกใช้และนำมาใช้ในสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างเหมาะสม คุณสมบัติที่เอื้อต่อการเจริญงอกงามตลอดชีวิตดังกล่าวจำเป็นต้องปลูกฝังตั้งแต่ปฐมวัยและต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่องจึงทำให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้คนในชุมชนจำนวนมาก เริ่มกระตือรือร้นที่จะเข้ามามีส่วนร่วมและสนับสนุนการจัดการศึกษาให้แก่บุตรหลานของตน รวมทั้งตรวจสอบคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา (นิตยา คชภักดี, 2539) เด็กทุกคนมีสิทธิที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมพัฒนาการตลอดจนการเรียนรู้ที่เหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างเด็กกับพ่อแม่ เด็กกับผู้เลี้ยงดูหรือบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาศึกษาเด็กปฐมวัยเพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาศักยภาพตนเองตามลำดับขั้นตอนของการพัฒนาทุกด้านอย่างสมดุล และเต็มศักยภาพ (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2546)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 มีมาตราที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย ดังนี้ มาตรา 13 (1) ระบุว่า บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีสิทธิได้รับประโยชน์ การสนับสนุนจากรัฐ ให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษากับบุตรหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล มาตรา 14 (1) ระบุว่า บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ซึ่งสนับสนุน หรือจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์การสนับสนุนจากรัฐ ให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูบุคคลซึ่งอยู่ในความรับผิดชอบ มาตรา 18 (1) ระบุว่า การจัดการศึกษาปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะเริ่มแรกของเด็กพิการ และเด็กที่มีความต้องการพิเศษ หรือสถาบันพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น จากมาตราต่างๆ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 เนื่องจากการจัดการศึกษา

ท้องถิ่น มีขอบเขตภารกิจหน้าที่ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษา การสนับสนุนการจัดการศึกษาทั้งในระบบและนอกระบบ รวมทั้งการจัดการศึกษาตามอัธยาศัย และภารกิจด้านศาสนา ศิลปวัฒนธรรม ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างความรู้ ตลอดชีวิตและสร้างความเข้มแข็งทางสังคมให้กับท้องถิ่น ปรากฏในแผนพัฒนาการศึกษาท้องถิ่น ระยะ 3 ปี (พ.ศ.2549-2551) มีพันธกิจที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยดังนี้ พันธกิจที่ 1 ด้านศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ระบุว่า จัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความพร้อมแก่เด็กเล็ก ให้มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา อย่างเหมาะสมตามศักยภาพ และมาตรฐานการศึกษา และพร้อมเข้ารับการศึกษาในระดับชั้นพื้นฐานต่อไป พันธกิจที่ 2 ด้านปฐมวัย ระบุว่า จัดการศึกษาให้เด็กปฐมวัย มีพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญาคุณธรรมและจริยธรรมที่พึงประสงค์ อยู่ร่วมกันในสังคมอย่างปกติสุข ให้มีความพร้อมที่จะเข้ารับการศึกษาในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, 2549)

ดังนั้น องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในฐานะหน่วยการที่มีความใกล้ชิดกับชุมชนมากที่สุดและเด็กเหล่านั้นเป็นทรัพยากรบุคคลของท้องถิ่นที่องค์กรควรจะต้องมีส่วนร่วมในการส่งเสริมสนับสนุนให้ภาคเอกชนที่จัดการศึกษาได้ดำเนินกิจกรรมอย่างมีคุณภาพและมาตรฐานในรูปแบบต่างๆ เช่น การจัดอาหารเสริม การจัดอาหารกลางวัน การพัฒนาบุคลากรผู้ที่เป็นเจ้าหน้าที่ของศูนย์ เพื่อให้มีประสบการณ์ในการเตรียมความพร้อมให้แก่เด็กเล็กในชุมชนท้องถิ่น (ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ, สำนักนิติการ, 2547) ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ.2542 มาตรา(1) ให้ดำเนินการถ่ายโอนภารกิจให้บริหารสาธารณรัฐที่รัฐดำเนินการอยู่ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และ มาตรา 30 (4) ในช่วงระยะเวลาไม่เกิน พ.ศ.2544 ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้เพิ่มขึ้นคิดเป็นส่วนต่อรายได้รัฐบาลไม่น้อยกว่าร้อยละ 20 และไม่น้อยกว่าร้อยละ 35 ในช่วงระยะเวลาไม่เกิน พ.ศ. 2549 ทั้งนี้ โดยเพิ่มสัดส่วนตามระยะเวลาที่เหมาะสมแก่การพัฒนาให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถดำเนินการจัดบริการสาธารณะได้ด้วยตนเอง จึงมีความจำเป็นต้องมีการถ่ายโอนภารกิจบางภารกิจให้แก่ปกครองส่วนท้องถิ่น(สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2547)

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดกาฬสินธุ์ เป็นหน่วยงานหนึ่ง que จัดบริการทางการศึกษาระดับปฐมวัย ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน 297 ศูนย์ รับผิดชอบที่มีอายุตั้งแต่ 3-5 ปี จากสรุปผลการนิเทศติดตาม เพื่อพัฒนางานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดกาฬสินธุ์ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาปฐมวัยพบปัญหาอุปสรรค ดังนี้ 1) หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยไม่สอดคล้องกับบริบทศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก 2) หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ความสำคัญด้านการจัดครูพี่เลี้ยงเข้าสอนชั้นปฐมวัยค่อนข้างน้อย 3) อัตราส่วนของจำนวนครูต่อนักเรียนมากเกินไป การจัดการศึกษาปฐมวัยจึงเป็นภารกิจสำคัญขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่จะต้องบริหารจัดการและดำเนินการพัฒนาเด็กในท้องถิ่นชุมชนให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพและเหมาะสมตามวัยตลอดจนเป็นการแบ่งเบาภาระของผู้ปกครองและเป็นพื้นฐานในการจัดการศึกษาขั้นสูงสุดต่อไป จากเหตุผลสำคัญดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเลือกศึกษา เรื่อง การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดกาฬสินธุ์ เพื่อที่จะนำผลการวิจัยมาเป็นข้อมูลและใช้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการศึกษาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้บรรลุเป้าหมายในการจัดการการศึกษาตามเจตนารมณ์ของพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดกาฬสินธุ์
2. เพื่อศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดกาฬสินธุ์

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Qualitative Research) โดยการแจกแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้อำนวยการกองการศึกษา หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ผู้ดูแลเด็ก จำนวน 400 คน โดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามสูตร Yamane จากประชากร 1,900 คน ใช้เทคนิควิธีการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling) โดยการคิดแบบสัดส่วน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ขอบเขตการศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัยในการศึกษาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านคุณภาพของครูผู้ดูแลเด็ก 3) ด้านการรักษาความปลอดภัย 4) ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง 5) ด้านปัญหาและอุปสรรค

ประชากร ได้แก่ ผู้อำนวยการกองการศึกษา จำนวน 151 คน หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 297 คน ผู้ดูแลเด็ก จำนวน 1,452 คน

กลุ่มตัวอย่าง ผู้อำนวยการกองการศึกษา จำนวน 151 คน หัวหน้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน 297 คน ผู้ดูแลเด็ก จำนวน 1,452 คน ซึ่งได้มาโดยการกำหนดกลุ่มตัวอย่างตามสูตร Yamane

ขอบเขตด้านตัวแปรที่ศึกษา ผู้วิจัยได้จัดกลุ่มตัวแปรออกเป็น 2 กลุ่ม ดังนี้

ตัวแปรต้น ได้แก่ คุณลักษณะส่วนบุคคล เพศ อายุ การศึกษา อาชีพ รายได้

ตัวแปรตาม ได้แก่ การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดกาฬสินธุ์ ศึกษาจำนวน 5 ด้าน คือ 1) ด้านการบริหารจัดการ 2) ด้านคุณภาพของครูผู้ดูแลเด็ก 3) ด้านการรักษาความปลอดภัย 4) ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง 5) ด้านปัญหาและอุปสรรค

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า

1. การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดกาฬสินธุ์

จากการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 60 อายุต่ำกว่า 30 ปี คิดเป็นร้อยละ 42.50 มีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 50 ส่วนใหญ่ตำแหน่งผู้ดูแลเด็ก คิดเป็นร้อยละ 76.50 รายได้ต่อเดือนอยู่ในระหว่าง 5,000-10,000 บาท / เดือน คิดเป็นร้อยละ 66.25

นอกจากนี้ผลการการศึกษการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.46$) และเมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการบริหารจัดการ การบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.35$) ด้านคุณภาพของครูผู้ดูแลเด็ก การบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.38$) ด้านการรักษาความปลอดภัย การบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.72$) ด้านปัญหาและอุปสรรค การบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$) ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง การบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.31$)

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดกาฬสินธุ์

สำหรับการศึกษาข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่า มีผู้ให้ข้อเสนอแนะดังนี้

1. ด้านการบริหารจัดการ การบริหารจัดการควรให้เป็นไปตามระเบียบ การบริหารจัดการขององค์กร ไม่ค่อยให้ความสำคัญกับศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและครูผู้ดูแลเด็ก การประชาสัมพันธ์ข่าวสารยังไม่ถึงศูนย์ ควรให้ความสำคัญด้านการจัดการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรเน้นการมีบทบาทและมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของศูนย์ มีบุคลากรน้อยไม่เพียงพอต่อจำนวนเด็ก มีการบริหารจัดการต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน ผู้บริหารแสวงหาแต่ผลประโยชน์ส่วนตัว ควรมีนโยบายในการพัฒนาศูนย์ที่ชัดเจน การบริหารจัดการเน้นพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน ไม่เน้นพัฒนาคน

2. ด้านคุณภาพของครูผู้ดูแลเด็ก ควรจัดส่งครูเข้าอบรมเพื่อพัฒนาตนเอง ควรจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดการฝึกอบรม ครูผู้ดูแลเด็กมีคุณวุฒิไม่ตรง ควรจัดให้ครูผู้ดูแลเด็กไปศึกษาดูงานมากกว่านี้ ควรจัดฝึกอบรมครูผู้ดูแลเด็กให้มีความเข้าใจเด็กมากกว่านี้เพราะส่วนมากมีแต่ใช้อารมณ์ ครูส่วนมากได้มาจากการสอบแข่งขันทำให้ไม่เข้าใจเด็ก ควรจัดประเมินครูผู้ดูแลเด็กทุกเดือน ครูผู้ดูแลเด็กยังขาดความรู้และจริยธรรมในการดูแลเด็ก

3. ด้านการรักษาความปลอดภัย อาคารศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก อุปกรณ์และเครื่องเล่นชำรุด ควรพยายามรักษาความปลอดภัยประจำศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก

4. ด้านปัญหาและอุปสรรค ขาดงบประมาณในการจัดซื้อวัสดุต่างๆ อาคารใช้สอยไม่เพียงพอ สนามเด็กเล่นและไม่มีที่กำบังแดด งบประมาณในการจัดซื้อนมและอาหารกลางวันออกไม่ตรงตามวัน เวลา ขาดอุปกรณ์สื่อการเรียนการสอน ได้รับงบประมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการ ควรปรับปรุงภูมิทัศน์รอบศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ครูผู้ดูแลเด็กขาดความรู้ในการบริหาร ขาดรถรับส่งนักเรียน ขาดงบประมาณในการสนับสนุนด้านเทคโนโลยี

5. ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ควรเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ควรจัดอบรมผู้ปกครองให้มากกว่านี้ ควรจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมกับเด็กทุกเดือน

อภิปรายผล

การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย

1) ด้านการบริหารจัดการ การบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดกาฬสินธุ์ เมื่อได้ศึกษาแล้วพบว่า การบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารจัดการทุกข้ออยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่าบางองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นยังมีขนาดเล็ก ขาดงบประมาณในการบริหารจัดการ ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเท่าที่ควร สอดคล้องกับแนวคิดในการใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรมในการบริหาร สัปปุริสธรรม แปลว่า ธรรมะสำหรับคนดีหรือสัตบุรุษ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ประทานไว้ 7 ข้อ ตรงกับข้อ 4 มัตตัญญูตา หมายถึง ความเป็นผู้รู้จักประมาณ ในการแสวงหาเครื่องเลี้ยงชีวิตแต่โดยทางที่ชอบและรู้จักประมาณการบริโภคแต่พอควร สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัครเดช วรหาญ (2558) วิจัยเรื่องความสามารถในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า ความสามารถในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับสูงความสามารถของบุคลากรและงบประมาณมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับสูง และงานวิจัยของ อภิชาติ แสงลี ได้ศึกษาสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรบริหารส่วนตำบลในอำเภอสองดาว จังหวัดสกลนคร พบว่า ด้านบุคคลและการบริหารจัดการ ส่วนใหญ่องค์กรบริหารส่วนตำบลสรรหาบุคลากรทางการศึกษาตามเกณฑ์ลูกจ้างองค์กรบริหารส่วนตำบล ครูพี่เลี้ยง/ผู้ดูแลเด็ก ขาดความรู้และประสบการณ์ในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีโอกาสเข้ารับอบรมสัมมนาเพิ่มพูนความรู้น้อย

2) ด้านคุณภาพของครูผู้ดูแลเด็ก การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดกาฬสินธุ์ เมื่อได้ศึกษาพบว่า การบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารจัดการทุกข้ออยู่ในระดับมาก อาจเป็นเพราะว่า หัวหน้าศูนย์ เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในด้านวิชาการ และการบริหารจัดการศึกษาระดับปฐมวัย และมีวุฒิทางการศึกษาปฐมวัย หรือมีวุฒิทางการศึกษาที่เกี่ยวข้องโดยตรง รวมทั้งผู้ดูแลเด็ก มีความรู้ความเข้าใจ มีประสบการณ์ ในการจัดการศึกษาปฐมวัย และให้การดูแลเอาใจ ใส่เด็กได้อย่างทั่วถึง ความอดทน รักและเมตตาเด็กเมื่อเด็กอยู่ด้วยแล้วรู้สึกเป็นมิตรและอบอุ่น สอดคล้องกับแนวคิดในการใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรมในการบริหาร สัปปุริสธรรม แปลว่า ธรรมะสำหรับคนดีหรือสัตบุรุษ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ประทานไว้ 7 ข้อ ตรงกับข้อ 3 อัตถัญญุตาน หมายถึง ความรู้จักตน ว่าโดยชาติตระกูล ยศศักดิ์ สมบัติ บริวาร ความรู้ และคุณธรรมเพียงเท่านั้นๆ ล้วนประพฤติตนให้สมควรแก่ที่เป็นอยู่อย่างไร สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชาติ แสงลี (2562) ได้ศึกษาสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัด องค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอสองดาว จังหวัดสกลนคร พบว่า ด้านบุคคลและการบริหารจัดการ ส่วนใหญ่ องค์การบริหารส่วนตำบลสรรหาบุคลากรทางการศึกษาตามเกณฑ์ลูกจ้างองค์การบริหารส่วนตำบล ครูพี่เลี้ยง/ผู้ดูแลเด็ก ขาดความรู้และประสบการณ์ในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก มีโอกาสเข้ารับอบรมสัมมนาเพิ่มพูนความรู้น้อย

3. ด้านการรักษาความปลอดภัย การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดกาฬสินธุ์อยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า เกือบทุกข้อมีการบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ยกเว้นด้านขาดงบประมาณในการบริหารจัดการ มีการบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่า สภาพแวดล้อมที่สะอาดและปลอดภัย เป็นสิ่งสำคัญสำหรับสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมาก เพราะถ้า สภาพแวดล้อมไม่ดีก็จะส่งผลต่อการเรียนรู้ของเด็ก เพราะเด็กต้องปฏิบัติกิจกรรมในสถานพัฒนาเด็กเล็กเกือบทั้ง วันนอกจากนี้ยังเป็นส่วนแรกๆที่ผู้ปกครองหรือบุคคลอื่นที่จะมองเห็นเมื่อเข้าไปติดต่อ การพัฒนาในด้านนี้จึงต้องให้ความสำคัญมาก ถ้าสภาพแวดล้อมไม่สะอาดและปลอดภัยสถานพัฒนาเด็กเล็กจะรีบแก้ไขทันที ฉะนั้นการจัด สภาพแวดล้อมที่สะอาดและปลอดภัยเป็นเรื่องที่จะต้องพัฒนาอย่างต่อเนื่องให้เหมาะสมและเอื้อต่อการเรียนรู้ของ เด็กด้วย โดยปกติก็เป็นข้อกำหนดในการดำเนินงานของสถานพัฒนาเด็กเล็กอยู่แล้ว จึงทำให้สถานพัฒนาเด็กเล็ก ปฏิบัติได้เป็นอย่างดี สอดคล้องกับแนวคิดในการใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรมในการบริหาร สัปปุริสธรรม แปลว่า ธรรมะสำหรับคนดีหรือสัตบุรุษ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ประทานไว้ 7 ข้อ ตรงกับข้อ 2 อัตถัญญุตาน หมายถึง ความรู้จักผล เช่น รู้จักว่าสุขเป็นผลแห่งเหตุอันนี้เป็นผลแห่งเหตุอันนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชาติ แสงลี (2562) ได้ศึกษาสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลใน อำเภอสองดาว จังหวัดสกลนคร พบว่า ด้านอาคารสถานที่ สิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ส่วนใหญ่สถานที่ตั้ง ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในพื้นที่ที่มีขนาดเหมาะสม ไม่เสี่ยงอันตราย มีการติดตั้งระบบและอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนระดับปฐมวัยครบ แต่เครื่องเล่นสนามส่วนใหญ่ชำรุดทรุดโทรมและไม่มี หลากหลาย

4) ด้านปัญหาและอุปสรรค การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ใน จังหวัดกาฬสินธุ์อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า การบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลางทุก ข้อ อาจเป็นเพราะว่า ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบางศูนย์เป็นศูนย์ขนาดเล็ก ขาดการสนับสนุนงบประมาณจากผู้บริหาร ทำให้การบริหารจัดการไม่ว่าจะเป็นในเรื่องของการขยายอาคารที่มีพื้นที่จำกัดให้กว้างขวางขึ้น เพื่อรองรับเด็ก การขาดวัสดุอุปกรณ์ สื่อการสอนที่ไม่เพียงพอ ขาดงบประมาณในการพัฒนาบุคลากร เหล่านี้เป็นปัญหาและ อุปสรรคในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ได้มาตรฐานเป็นอย่างมาก สอดคล้องกับแนวคิดในการใช้สัปปุ ริสธรรมในการบริหาร สัปปุริสธรรม แปลว่า ธรรมะสำหรับคนดีหรือสัตบุรุษ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ประทานไว้ 7 ข้อ ตรงกับข้อ 1 ธัมมัญญุตาน หมายถึง ความรู้จักเหตุ เช่น รู้จักว่าสิ่งนี้เป็นเหตุแห่งสุขสิ่งนี้เป็นเหตุแห่งทุกข์

สอดคล้องกับงานวิจัยของ อัครเดช วรหาญ (2558) วิจัยเรื่องความสามารถในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารตำบลในเขตอำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่าความสามารถในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลอยู่ในระดับสูงความสามารถของบุคลากรและงบประมาณมีความสัมพันธ์กับการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและผู้ปกครองมีความพึงพอใจในการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอยู่ในระดับสูง

5) ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดกาฬสินธุ์อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกข้อมีการบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะว่า ผู้ปกครองไม่มีเวลา เพราะต้องทำงานนอกบ้าน ทุกอย่างจะต้องเป็นหน้าที่ของสถานพัฒนาเด็กเล็กเพียงอย่างเดียวบางครั้งมีการแจ้งข่าวสารถึงผู้ปกครอง ผู้ปกครองก็ไม่ได้สนใจเท่าที่ควร จึงเป็นสาเหตุที่ทำให้การดำเนินงานในด้านนี้ ทำได้เพียงบางส่วน แต่อย่างไรก็ตาม ทั้งผู้บริหารและครูซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนี้ก็พยายามหาทางแก้ไขเพื่อที่จะให้ผู้ปกครองเข้ามามีส่วนร่วมให้มากขึ้น สอดคล้องกับแนวคิดในการใช้หลักธรรมสัปปุริสธรรมในการบริหาร สัปปุริสธรรม แปลว่า ธรรมะสำหรับคนดีหรือสัตบุรุษ พระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้ประทานไว้ 7 ข้อ ตรงกับข้อ 6 ปริสัณญุตตา หมายถึง ความเป็นผู้รู้จักชุมชน โดยกิจริยาที่จะต้องประพฤติต่อชุมชนนั้นๆ ว่าชุมชนหมู่หนึ่งเมื่อเข้าไปหาจะต้องประพฤติต่อชุมชนนั้นๆ ว่าชุมชนหมู่หนึ่งเมื่อเข้าไปหาจะต้องทำกิจริยาอย่างนี้ จะต้องพูดคุยอย่างนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อภิชาติ แสงลี ได้ศึกษาสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอสองดาว จังหวัดสกลนคร พบว่า ด้านการมีส่วนร่วมและสนับสนุนจากชุมชน ส่วนใหญ่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กจัดกิจกรรมที่เอื้อและเปิดโอกาสให้ชาวบ้านเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินงานของศูนย์ แต่ชาวบ้านส่วนใหญ่ขาดความรู้และความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองและผู้ปกครองไม่ให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม

สรุปผลการวิจัย

การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวม ผู้ศึกษาได้ดำเนินการศึกษาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวม อยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาในรายด้าน พบว่า การบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดกาฬสินธุ์ ด้านการบริหารจัดการ การบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง ด้านคุณภาพของครูผู้ดูแลเด็ก การบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ด้านการรักษาความปลอดภัย การบริหารจัดการอยู่ในระดับมาก ด้านปัญหาและอุปสรรค การบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง ด้านการมีส่วนร่วม การบริหารจัดการอยู่ในระดับปานกลาง

ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับแนวทางการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ในจังหวัดกาฬสินธุ์ โดยภาพรวม ด้านการบริหารจัดการให้เป็นไปตามระเบียบมีนโยบายในการพัฒนาศูนย์ที่ชัดเจน ด้านคุณภาพของครูผู้ดูแลเด็กควรจัดส่งครูผู้ดูแลเด็กเข้าอบรมเพื่อพัฒนาตนเองและจัดให้ครูผู้ดูแลเด็กไปศึกษาดูงานให้มากขึ้น และจัดประเมินครูผู้ดูแลเด็กทุกเดือน ด้านการรักษาความปลอดภัยควรมียามรักษาความปลอดภัยประจำศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ด้านปัญหาและอุปสรรคควรจัดสรรงบประมาณในการบริหารจัดการศูนย์ให้เพียงพอ และด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเปิดโอกาสโดยการจัดกิจกรรมให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการพัฒนาศูนย์พัฒนาเด็กเล็กทุกเดือน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการศึกษาไปใช้

1.1 หน่วยงานต้นสังกัด ควรจัดอบรมให้บุคลากรในสถานพัฒนาเด็กเล็ก ได้รับการอบรมเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัยอย่างเพียงพอ และจัดอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ให้กับบุคลากรอยู่เสมอ

1.2 ส่งเสริมให้ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองเนื่องจากผู้ปกครองเป็นผู้ที่มีบทบาทสำคัญกับเด็กเมื่อเด็กอยู่ที่บ้าน ดังนั้น การที่ผู้ปกครองมีส่วนร่วมเข้ามาช่วยการดำเนินงานและกิจกรรมของสถานพัฒนาเด็กเล็ก ก็จะทำให้ผู้ปกครองเข้าใจปัญหาและความต้องการของสถานพัฒนาเด็กเล็ก และให้การสนับสนุนได้ จะทำให้การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของผู้บริหาร ผู้อำนวยการกองการศึกษา หัวหน้าศูนย์ ผู้ดูแลเด็ก และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องประสบความสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้

1.3 ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กควรจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการเข้ามามีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้องให้มากขึ้นเพื่อให้ทุกฝ่ายได้ทราบถึงการพัฒนาและใกล้ชิดกับบุคลากรในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กให้มากขึ้น

1.4 ผู้บริหารขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นควรรำผลการวิจัยไปจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กอย่างเป็นระบบ และควรจัดทำแผนผังกำหนดการขยายการศึกษาของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กไว้ (master plan)

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาเปรียบเทียบการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกับสถานรับเลี้ยงเด็กของเอกชน

2.2 ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

2.3 ควรมีการศึกษาเกี่ยวกับสภาพปัญหา การดำเนินงานการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกรมอนามัย

2.4 ควรศึกษาความต้องการในการฝึกอบรมของผู้บริหาร ผู้อำนวยการกองการศึกษาหัวหน้าศูนย์ ผู้ดูแลเด็ก รวมถึงบุคลากรทางการศึกษา

2.5 ควรศึกษาปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตามมาตรฐานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กกรมอนามัย เช่น ปัจจัยด้านคุณลักษณะของผู้ประกอบอาหารสำหรับเด็กเล็ก ด้านสภาพแวดล้อม กิจกรรมที่สร้างการมีส่วนร่วมระหว่างสถานพัฒนาเด็กเล็กกับผู้ปกครอง ค่าตอบแทนที่เหมาะสม

เอกสารอ้างอิง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (2546). แนวคิดคู่มือปฏิบัติงานสภาตำบล และ อบต. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

_____. (2549). มาตรฐานการพัฒนาเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

นิตยา คชภักดี. (2539). แนวทางการดำเนินงานโครงการพัฒนาครอบครัว : เพื่อลูกหลานเติบโตใหญ่อย่างมีคุณภาพ ครอบครัวอบอุ่น ชุมชนเข้มแข็ง. นครปฐม: สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล.

เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. (2546). แนวทางการจัดทำและพัฒนา มาตรฐานการศึกษาของชาติ (รายงานการวิจัยฉบับย่อ). กรุงเทพฯ: พริกหวานกราฟฟิค.

วัฒนา ปุณญฤทธิ. (2536). การเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏพระนคร.

สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. (2547). คู่มือการปฏิบัติงานการถ่ายโอนภารกิจศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ ในศาสนสถานให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: กรมการศาสนา.

อภิชาติ แสงลี. (2562). การศึกษาสภาพการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น : กรณีศึกษาองค์การบริหารส่วนตำบลในอำเภอส่องดาว จังหวัดสกลนคร. (การศึกษามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหาสารคาม).

อัครเดช วรหาญ. (2558). ความสามารถในการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอสะเมิง จังหวัดเชียงใหม่. (รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่).